

Egy cztimetryni tör ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DIJA:

Egész évre 16 frt. Negyedévre 4 frt.
Félévre 8 frt. Egy óra helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Az ur én vagyok.

Németország ifjú császára úgy látszik szereti a nagy példákat utánozni.

XIV-ik Lajos francia uralkodó arról a mondásáról vált híressé a történelemben, hogy: „A z áll a m é n v a g y o k.”

Ezt a mondást a történetírás megörökítette, mint egyikét a legnagyobb hangu császári szólásoknak.

II. Vilmos, Németország ifjú uralkodója a napokban egy pohárcsöszöntőben szintén olyas mondást eresztett meg, a melyet a történetírók közvetlenül XIV-ik Lajos híressé vált kifejezése mellett fognak mindenha emlegetni.

II. Vilmos azt mondja: „Az ur én vagyok. Más nem török.”

A beavatottak azt állítják, hogy az ifjú német császárral e szavakat nem annyira a hatalmi önteltség, mint inkább az a négy mondata, hogy Bismarckot palam et publice letromfolja. Vagy is, hogy éreztessze a hatalmát még mindig fitoktató exkanczellárral, hogy van nálánál egy hatalmasabb ur: a német császár és hogy Németországban csak egy ur van: a császár, a ki sem maga mellett, sem maga felett nem tűr meg más urat, ha mindjárt Bismarcknak hívják is.

Hát na a pohárcsöngés köztönyen hevülő ifjú császár csak ezzel a csözlattal és minden más vonatkozás nélkül ejtette ki száján ez Európa-szerte emlegetett szavakat akkor mi legtennebb a ment — mondhatunk reá.

Az a véleményünk ebben a dologban, hogy bár Bismarck erősen nagy ur és hatalmas ember, de mikor már a szolgálatát felmondták — akkor illő dolognak tartjuk, hogy az ő szerepére hivatott új embernek a vizét ne zavargassa, mert hát egy nyugalomba helyezett és egy aktív szolgálatot teljesítő kavazzellár között hatalom dolgában még is csak kell különbségnek lenni, s a nagyobb ur mindenesetre az, a ki a hatalom tényleges birtokában van.

A mennyiben tehát Németország császára ama híres mondással Bismarck herceget akarta arról meggyőzni, hogy az ő urasága immár lejárt, s hogy Németországban a hatalommal való élése joga más kezébe került, a kik Bismarck akaratától függetlenül intézik az ország sorsát — hát a híres csá-

szári mondást nem tartjuk olyannak, mely a szabadságszerető és alkotmányosan kormányzott népek hiszékenységet érinthetné.

Amde, ha az ifjú német császárt nem ez az indok vezette, hanem saját hatalmának fitogtatása volt a cél e nagy mondás megeresztésénél — akkor már nem értünk egyet a német uralkodóval és mondását a legteljesebb mértékben perhorreszkáljuk.

Nem ismerjük el, hogy Németországban vagy bárhol más hason szerzett államban az egyedüli ur az uralkodó. Ő áll a hatalom élén, ő személyesíti a legfőbb hatalmat, de nem ő a korlátlan ur, a kinek akarata, minden más tényezőtől függetlenül érvényesülhetne. Az uralkodói akarat igen is alá van rendelve mindazon tényezőknek, melyek csak együttesen vannak hivatva elhatározni a népek sorsát.

Ha úgy állana a dolog, hogy a nemzetek vannak az uralkodókért, s az alkotmányok a hatalomért — akkor kénytelenek volnánk azt mondani, hogy Vilmos császár okosan beszél és mondása tartalmilag is igaz.

De mi úgy tudjuk, hogy az uralkodók vannak a népekért. A népektől nyerték a jogot, hogy uralkodjanak. Hatalmuk erőforrása a népek akarata.

A nemzetek felett ur csak az a hatalom lehet, a melyet bizonyos tényezőkre ők maguk ruháznak át.

Legkivált olyan országokban ahol alkotmányos törvények szerint igazgatják a népek sorsát, nem egyedüli ur a fejedelmek, mert ő csak személyesítője a népek összességének egyetemes akaratából képződött főhatalomnak.

Az a hatalom, melyet a nemzet uralkodóra ruház, nem jogosítja fel ezeket arra, hogy az országokat magukénak, a népeket egyszerű szolgáknak tekintsék, vagyis, hogy korlátlan urakká tegyék magukat a népek felett.

Ugy hisszük a német nemzet sem szívesen veszi e császári kijelentést, melyben több lehet a gőg és önteltség, mint a tárgyi tartalom és az igazság. Am, ha szeretik a nagy mondásokat, örüljenek neki, de mi legalább nem fektetünk súlyt reá, mert csak azt látjuk, hogy pohárcsöngés közt még a császárok is könnyen — elszolják magukat.

AZ „ELLENZÉK TÁRGYAI”.

1891. Május 8.

Egyetemi élet Amerikában.

II.

A tanulók mindenféle foglalkozásu osztályból vannak; gazdag és szegény együtt, ugyanazon körnek a tagjai. Megtörténik, hogy némelyik klubnál egy szegény egyetemi polgár, mint pincér szolgál, de ezért az állásért egyetemi polgári rangja nem csorbul, sőt ugyanakkor egy gazdagabbnak, ki ugyan azon klubnak a rendes tagja, éppen legbizalmasabb barátja.

Némely egyetemeken vannak ösztöndíjak is szegény sorsu tanulók segélyezésére; s némelykor a tandíjból is engednek el valamit, de az egyetemi tanulást egészen ingyenessé nem akarják tenni. Következésképpen a szegény sorsu tanulók, hogy tanulmányaikat folytathassák — a nyári szünet alatt különböző munkát végeznek: Így például egyik beáll pincérnek egy-egy nagy vendéglőbe; másik egy farmerhez, s mezei munkát végez; a harmadik könyvvezetőnek áll be valamely üzletbe stb., de azért, mivel az egyetemi hallgató a nyári szünet alatt könyvet, pincér volt, vagy éppen mezei munkát végzett: nem vesztette el társadalmi állását. A vagyonosabb tanulók társai éppen úgy becsülik, s asztalaikhoz meghívják. Amerikában nem a foglalkozását tekintjük valakinek, hanem a műveltségét és jellemét. A tanulók a

ményben vagyunk, hogy saját szükségleteink és kényelmünk megszerzésére folytatott munka nem lealázó, hanem éppen tiszteletet parancsol. Epen ezért az olyan tanuló, a ki a szünet alatt így dolgozik, különös tiszteletben részesítjük erőleért és kitarásaért. Ime az ily formán folytatott s így felfogott egyetem életben nyilatkozik legvilágosabban országunknak demokratikus szelleme.

A mi egyetemi életünknek egyik legfontosabb jellemvonása a morális és vallásos nevelés. A mi tanáraink az ifjak erkölcsi és vallásos nevelésére s magaviseletére nagy súlyt fektetnek. Mi úgy tartjuk, hogy az egyetemi tanfolyam eredménye nem csak a lehet, hogy azt a bíró elvégezze, hanem, hogy az élet különböző kötelességeinek lelkiismeretes teljesítésére is legyen előkészítve: ez pedig csak a jellemes ifjutól várható. A jellemképzés a nevelésnek főkölléke kell hogy legyen. A jellem fejlesztésére mi nagy befolyásunkat tartjuk a vallásos nevelést. Egyetemeinken az előadások megkezdése előtt mindig isteni tisztelet van, a hol az egyetemi President (Rector) is jelen szokott lenni. Az egyetemen van: „az egyetemi polgárok keresztény társulata”, a mely különféle irányban működik. E működések között nevezetesen az, hogy az új tanulókat mindenféle útmutatással ellátják. Egy nagy városba nagyon nehéz az idegen tanulóknak a helyzete, de a társulat éppen azt igyekszik könnyíté tenni. Én nem akarom azt hitetni el önökkel, hogy nálunk az egyetemi élet a lehető legközelebb áll a világon. Amerikában is vannak szorgalmas tanulók s vannak restek. Vannak olyanok, a kik a ta-

Politikai hírek.

Főispánok kvalifikációja. A képviselőház közigazgatási bizottsága szerdai ülésén tárgyalta a javaslatnak ama cikkelyét, melyben a főispáni minőségéről van szó. E szakasznál Gr. Szapáry miniszterelnök javaslatba hozza a kvalifikációnak 28. éves életkorban az 1883. I. t. cz. 3. §-a által előírt elméleti képzésnek s a közigazgatás terén való három évi előzetes működésben leendő megállapítását. A bizottság elhatározza ily értelmű rendelkezésének az általános minősítési törvény módosításáig való hatálylyal az átmeneti intézkedések közé való felvételét.

A képviselőház ülészakának pünkösdi előtt való bezárásáról szóló hírt a Bud. Corr. megcáfolja. Ugyane forrás szerint a közigazgatási törvényjavaslatról szóló bizottsági jelentést még ez ülészakban benyújtják. Ezek szerint a mostani ülészak bezárása és az ötödik ülészak megnyitása a pünkösdi ünnepek után fog megtörténni.

Forradalmi összekülvés. A szentpétervári rendőrség egy messze elágazó forradalmi összekülvést fedezett föl, melynek tagjai leginkább írók és tanulók. Naponkint igen sokat elfognak. Így kedden 70, szerdán 83 tanuló fogtak el, kiket azonnal kizártak az egyetemről és száműzték a fővárosból. Husznál többet pedig Szibériába küldenek.

Orosz csapatmozgalmak. Pétervári törzskari körökben azt beszélik, hogy a 22. gyalogos hadosztálynak már elrendelt, Norgorodból a nyugati határra való áthelyezése egyelőre elmaradt, mert a császár megduda, hogy a csapatáthelyezés rossz benyomást tett Vilmos császárra, főleg azért, mert a német császár wyborgi gyalogezrede is ahhoz a hadosztályhoz tartozik. A hadügyminisztérium természetesen meghajlik a császár akaratát, de reméli, hogy e helyett a tartalékos csapatok megszaparnitnak.

A „T. Ház” munkarendje.

Budapestről a következőkről értesítenek:

A közigazgatási bizottság pénteki ülésén válaszolni fog Szapáry gróf miniszterelnök a közigazgatási bíróság hatásköre és szervezete iránt Apponyi gróf által már régebben hozzá intézett kérdésekre s előterjesztést fog tenni a közigazgatási reform finansziális folyamánnyairól is.

E kérdéseken fölül pénteken és szombaton tartandó üléseiben minden valószínűség szerint el fogja intézni a bizottság mindazon rendelkezéseit a közigazgatási törvényjavaslatnak, melyek egyelőre függőben maradtak s megállapítja azokat is, melyeknek újonnan

szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását.

A mai ülésen a vegyes és átmeneti intézkedéseket tárgyzó szakaszok is tárgyalattak, melyek között egy-két érdemleges és fontos természetűek is vannak.

Legfontosabb a 265 §, mely az élet-hosszra kinevezett tisztviselők és a körjegyzők sorsát ismét újabb kinevezéstől teszi függővé.

Horváth Lajos, Apponyi gr., Szederkényi Nándor, Just Gyula behatóan indokolták, hogy itt szerzett jogok vannak megtámadva, miket még a törvényhozásnak is tiszteletben kell tartani.

Szederkényi hevesen támadta meg a

leendő beiktatása elvben már el van határozva.

Egyidejűleg a bizottság teljes ülésével szorgalmasan dolgozik a szövegező albizottság is.

Mint halljuk, már el is készült a törvényjavaslat fele részének végleges szövegezésével s legkésőbb a jövő hét közepe táján az egészről a bizottság elő fogja terjeszteni.

Ugyanakkor mutatja be Dárday előadó a törvényjavaslatra vonatkozó terjedelmes bizottsági jelentés tervezetét, melynek tetemes része szintén ki van már dolgozva.

Ekként a törvényjavaslat még az ünnepek előtt megfordulhat a ház pénzügyi bizottsága előtt is, mely tisztán pénzügyi kiadását fogja bírálata alá venni s e munkával legfeljebb két ülésben elkészül, úgy, hogy a törvényjavaslat legkésőbb pünkösdi szombatján mindkét bizottság jelentése kíséretében a ház elé lesz beterjesztendő.

Ez képezi előfeltételét, annak, hogy az ülészakot be lehessen rekeszteni s az utat megnyitni, a mennyiben t. i. az új ülészak kezdetén a ház bizottságai újra lévően alakítandók, a törvényjavaslat bizottsági tárgyalásában okvetlenül szünet, sőt esetleg fennakadás is állhatott volna be, ha a törvényjavaslat előkészítésének teljes befejezése előtt történik meg az ülészak berekesztése.

Ez és az új ülészak megnyitásával járó alakulási formások a pünkösdi szünet után fogják a képviselőháznak első teendőjét képezni s csakis azután lesz a közigazgatási törvényjavaslat — a legjobb esetben is e hónap utolsó napjainak valamelyikére — napirendre tűzhető.

A közigazgatási bizottságból.

Budapest, május 7.

A képviselőház közigazgatási bizottsága Tisza Lajos gróf elnökle alá szerdán tartott ülésében folytatta „a közigazgatás s önkormányzat rendezéséről a vármegyékben” szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását.

A mai ülésen a vegyes és átmeneti intézkedéseket tárgyzó szakaszok is tárgyalattak, melyek között egy-két érdemleges és fontos természetűek is vannak.

Legfontosabb a 265 §, mely az élet-hosszra kinevezett tisztviselők és a körjegyzők sorsát ismét újabb kinevezéstől teszi függővé.

Horváth Lajos, Apponyi gr., Szederkényi Nándor, Just Gyula behatóan indokolták, hogy itt szerzett jogok vannak megtámadva, miket még a törvényhozásnak is tiszteletben kell tartani.

Szederkényi hevesen támadta meg a

meggondolatlan törvényhozási praxist, hogy intézményeiben életpályákat alkot, megnyitja az illetőknek, kik bizva a törvények biztonságában, létüket erre alapítják és most — ismét ideiglenességbe helyeztetnek. A fennálló megyei és nyugdíjintézmény kérdése is felvetett az alkalommal, melyet lényegében érint a törvényjavaslat.

A többség a szakaszt fogadta el. A függőben maradt szakaszok közül elintéztett a központi választmány elnökségét érintő rész. E szerint a központi választmány elnöke a választmány által fog választatni.

A főispáni kvalifikációra kimondott 28 évi élethossz, jog- és államvizsga igazolvány és 8 évi gyakorlat.

Időközben előterjesztette Apponyi gr. a fegyelmi eljárásra vonatkozó általa kívánt feltételeket, melyeket alább egész terjedelmében közlünk. Ugy ennek, mint még több függőben maradt szakaszoknak tárgyalása péntekre tűzött, mikor is a miniszterelnök egy a pénzügyi előirányzatát a javaslatnak, mint a tárgyi kérdéseire a közg. bíróságról a választ megadni fogja.

A tárgyalás így e héten befejezett fog. Hátra marad még a szövegezés és a háznak benyújtandó jelentés hitelesítése, a mi valószínűleg a jövő hét első napjaiban megtörténni fog.

Fegyelmi jog a közigazgatásban.

A képviselőház közigazgatási bizottsága bevégezte a közigazgatási javaslat részletes tárgyalását s pénteken és szombaton előreláthatólag be fogja végezni a függőben maradt szakaszokat és dönteni fog az elintézendő elvi kérdések felett, melyek közé tartozik gr. Apponyi Albertnek beadott kérdése a közigazgatási bíróságra és részletes indítványa a fegyelmi eljárásra nézve.

Apponyi grófnak a fegyelmi eljárásra vonatkozó indítványát ezekben ismertetjük:

A mai fegyelmi jog a megjelölt egyik irányban sem nyújt biztosítékot. A fegyelmi esetek felsorolása hézagos, a legfőbb forum mindenkor a miniszter, az eljárásból a szóbeliség, a felek szembesítése, a kontradiktórium tárgyalásának minden kelléke hiányzik. Világos, hogy az ilyen fegyelmi jog, sem azt nem biztosítja, hogy a polgárok szabadsági jogainak megsértése — ha az a hatalmon levő párt előnyére történik — a kellő szigorral fog apprecziálatni, sem azt, hogy a tisztviselő tevékenysége minden politikai melélgondolattól távol álló elfoglaltsággal fog elbíráltatni. Ha tehát az egész fegyelmi jog átalakítását nem akarjuk rögtön munkába adni, akkor ideiglenesen is gondoskodnunk kell arról, hogy a jelzett irányokban legalább a legszükségesebb biztosítékok megadassanak.

ben, a legboldogabb mosolylyal ajkain, ellenállhatatlanul igező volt.

— Én is kaptam sürgönyt. — Glory megfogta a szökevényt. — Én nem akarom a sürgönyödet látni, — én jó reggelt kívánni jöttem hozzád.

Es szeretők módja szerint köszön, aztán Dikre fordítja a beszélgetést.

— Talán azt gondold, hogy a testvérem nem valami jó fogás? — Ezt jelenti a mosolyod?

— Az én mosolyom? — kérdi Dorka mind inkább mosolyogva. — Nem azt jelenti, én örülök, hogy Glory megfogta Dikét. Ő nagyon jól talál Dikhez, és megváltoztatja az urfit. En ösmerem Gloryt, ő képes azt megtenni. Még az állomásra? — Én nem mehetek.

— Miért nem?

— Megjelenésem sok magyarázatot igényelne nyilvános helyen. Ffollitt ur nem tudja még, hogy én Holt Mari vagyok; és Glory nem mondja meg neki miig fel nem szabadított reá. És te elejtetted hogy ők meg nem tudnak semmit a mi — a mi:

— A mi dolgunkról? Talán jobb ha nem megy elibük. De ne beszéljünk róla, vagy öt percig. Remélem, hogy azt a divánt nem akarod egészen magadnak elfoglalni? Drágám nincs valami mondani valód magadról — vagy rólam?

Mind a két tárgyról sokat lehet mondani, és a gyakori ismétlést is eltűrük.

— De Bryán — mondja Dorka — az edes anyádnak kívánni kell azt, vagy legalább azt mondani, hogy k vánja.

— És kívánni fogja. Meg vagyok róla győződve, hogy anyám nem szeretné látni, hogy sorvadása essem, már pedig az biztos, hogy megtörténne velem ha mind a ketten hátat fordítanátok reám!

Az a leány.

Angolból fordította: Amica.

XXIV.

(Folytatás.)

(66)

„Sir Ffollitt Bryán — Ffollittnek — Westray. Nincs ok az aggodalomra. Részleteket megfogom írni. Kérem legyen nyugodt.”

„Sir Ffollitt Bryán Putticombe jurnak — Wellum udvar 4-ik szám.

„A madarakat elküldtem.”

„Sir Bryán oly korán megy a Holt kis-

asszony házához a milyen korán csak lehet; de azért Dorkának még is van ideje azon töprendenki ha vajjon azon a napon meglátogatja-e Bryán. S midőn azt meglátja nem is igrkezik örömet és könnyebbülést eltitkolni.

— Oh itt vagy! Egy sürgönyt kaptam!

— Kialtja vidáman.

Dorka az ő egyszerű ruhájában, az ő illedelmes szívtelletes módorával megnyerte a Bryán szívét, lelkének és egyéniségének a szeretetreméltósága által;

Dorka az ő elegáns ruhájában, drága gyöngyeivel, esteli öltözetében egy reveláció volt előtte; de Dorka az ő egyszerű testhez álló reggeli ruhájában, haja csak egy kicsit divatosabban fűsülve, mint a hogy Westray viselte, a legfrissebb ibolyákkal az övé-

Mindezeknél fogva a következő elveket kérem a jelentésbe fölvetetni, mint olyanokat, melyeket a bizottság magáéval tesz, melyekhez a kormány hozzájárult és a melyek a közigazgatási bizottságról szóló törvény keretében fognak törvény erejére emelkedni.

A tisztviselőnek olynemű beavatkozása a választási mozgalmakba, mely a hivatali tekintély szempontjából a botrányt okozó erkölcsi szabadságot akkor is veszélyeztet, ha nem nyilvánvalóan hivatalos cselekményben, vagy azzal való nyílt fenyegetésben vagy ígéretben, az ilyen beavatkozás, ha nem esik a b. t. k. 187. §-ának rendelkezései alá, fegyelmi vétséghez képez. A hivatolt 187. §-ig hangzik:

Azon közhivatalnok, a ki hivatala hatáskörébe eső cselekménye, vagy arra vonatkozó ígérete által valamely választást bizonyos jelölt mellett vagy elleni szavazásra, vagy a szavazástól tartózkodásra vinni törekszik, két évig terjedhető fogsázzal büntetendő. A fegyelmi esetet ehhez analog módon lehetne szövegezni, p. o. így:

Fegyelmi vétséget követ el azon tisztviselő, a ki a . . . t. c. z. (mostani javaslat) 16. §-a ellen vét, vagy egyáltalán valamely választást vagy választókat bizonyos jelölt mellett vagy elleni szavazásra, vagy a szavazástól tartózkodásra (tolakodó módon) bírni törekszik, habár tette nem esik is az 1878. V. t. c. z. 187. §-ának rendelkezése alá.

Hogy ilyen diszpozícióra szükség van, ha a politikai szabadságot biztosítani kívánjuk, az szembeszökő igazság. A büntetőtörvénykönyv intézkedése csak arra az esetre vonatkozik, midőn a tisztviselő hivatalos ténykedés, vagy azzal való nyílt fenyegetés által gyakorol pressziót. De hiszen ez a fenyegetés és ez a presszió már abban a tényben rejlik, hogy a tisztviselő valamely választás kimenetelére iránt oly meglehetősen érdeklődést tanúsít, olyan agitációs föllépésre ragadtatja magát, hogy a kik az ő szándékával és óhajával szembeállnak, azok ellenségei indulatától méltán tarthatnak és így részrehajlanságában többé nem bízhatnak.

A politikai szabadság sérelméről ezek szerint nem csekélyebb az a csorba, melyet a tisztviselőnek illetlen magatartása a hivatalos tekintélyen ejt — és e tekintetben az — analógia botrányos erkölcsiellen élettel teljes.

Ez tehát teljesen kvalifikálva van arra, hogy fegyelmi esetet képezzen. Arra az elvetetésre pedig, hogy nem definiálható az a (tolakodó) mód, melyet a javasolt szöveg említ, ismét a botrányt okozó erkölcsiellen életre való hivatkozással lehet válaszolni. Hát ez definiálható? és mégis, nem csupán a közigazgatásnál, de a bíróságoknál is fegyelmi esetet képez, még a bírói függetlenséggel szemben is. A fegyelmi bíró azt nagyon jól meg tudja találni és appreciálni, és még könnyebben meg fogja állapítani a most ajánlott fegyelmi esetet, melynek kétismérvén van: a "tolakodó mód" és az, hogy "rábírnígyezszik" tehát az a tendenzia, hogy a választást befolyásolni kívánja; ez tehát nem zárja ki a vélemény nyilvánítását, hanem csak azt, a mit vulgő korteskedésnek nevezünk.

Ezen fegyelmi esetre vonatkozólag mindenki, a ki politikai jogainak szabad gyakorlásában ily módon sérelmet szenvedett, illetőleg ilyen kísérletnek tárgya volt, panaszjoggal bír a közigazgatási bíróságnál és felelősséget a közigazgatási főtanácsnak a vizsgálattal, illetőleg eljárással, el vagy el nem rendelése tárgyában, és a vizsgálat, valamint az eljárás minden egyes stádiumában. A fegyelmi hatóság ezen esetekben tehát mindenkor a közigazgatási bíróság minden fórumon át. Az eljárás ahhoz hasonló, mely egyáltalán a közigazgatási bíróság előtt megállapítva lesz, a szóbeliség és közvetlenség elvének alapján.

— En nem fogom azt tenni, főleg ha megígéred, hogy eljegyzésünket nem tudatod anyáddal mind addig, míg jól meg nem szokja azt a gondolatot, hogy én Holt Mari vagyok.

— Már megígéret. De nem tudom megérteni, hogy miért kívánsz azt.

— Oh, legelőbb is azért, mert azt hiszem, hogy szívesebben látna téged Halling Dorkával házasságra lépni mint velem! Bryán, megengeded, hogy előbb arra kérjem anyádat, hogy fogadjon el?

— Csínáld azt mindenben a mi neked tetszik — mondja Bryán gyöngéden.

— És ő maga is azt gondolja, hogy úgy érte a hogy mondja, és még is már a következő pillanatban olyan kérdést intéz hozzá, mely azt bizonyítja, hogy nem érti úgy.

— Oh, most jut eszembe! Dorkám, most már megmondhatod nekem, hogy azon a bizonyos estén mit kerestél a Barrable ur szobájában! Nagyon természetesen találok, hogy hozzá mentél, édesem nekem nagy szükségem lehetett egy olyan jó barátára a kivel a saját minőségemben beszélhes. De mond meg nekem hogy mit csináltál ottan?

Bryán egész ártatlansággal intézi hozzá a kérdést, és bizonyonnan nem azért mint ha még mindig féltékeny volna vagy gyanakodónak reá csupán csak azért, hogy kedvesének a cselekedetei felett az ő természetes kíváncsiságát kielégítse, és teljességgel nincs elkészülve a Dorka által tanúsított habozásra, s arra a bíbor színre mi a leány arcát hirtelen előnti.

Bryán mondja Dorka rövid szünet után ne kívánsz tőlem, hogy azt mondjam.

Drágám, miért nem.

De Dorka csak zavarodottan néz rá s azt válaszolja:

Mert látod ez a dolog legkevésbé sem érdekel téged, és

Ezenkívül a közigazgatási főtanácsnak képezi a legfőbb fegyelmi hatóságot, a fegyelmi esetek természetére való tekintet nélkül, valahány-zor fegyelmi büntetésül hivatalos vagy 500 frton felüli pénzbírság mondandó ki; ezeket a büntetéseket csak a közigazgatási főtanácsnak állapíthatja meg. Ezért

a) ha az ügyész indítvány ilyen büntetésre szól és az utolsó előtti fegyelmi forum eltérő ítélete után az ügyész által fegyeztatik, vagy ama forumnak az említett büntetéseket kimondó ítéletében az elítelt meg nem nyugszik, a felebbes mindkét esetben a közigazgatási főtanácsnak kell megírnia;

b) ha a jelenleg fennálló törvény értelmében legfőbb fegyelmi forumot képező miniszterium az ügyész indítvány és alsóbb fokú fegyelmi hatóságtól eltérőleg annak helyét látva, hogy az említett büntetések valamelyike kimondassék, az ügyet a közigazgatási főtanácsnak kell megírnia. Az utóbbi esetben a cél úgy is biztosítható, hogy a miniszternek esetleg a hivatalvesztést kimondó ítélete ellen a közigazgatási főtanácsnak lehessen felelősséget. A formára e tekintetben nem fektetnek súlyt.

Ezek volna az, a miket ideiglenesen is a közigazgatási bíróságról szóló törvényben megállapítandóknak és már a mostani jelenben fölleendőnek tartok.

Natalia és a fia.

Sándor szerb király kedden meglátogatta anyját Natalia királynét. A látogatás — mint utjabban távirátok ki óráról tovább tartott.

Natalia ez idő alatt tanuk nélkül beszélte fiával. Sándor király azt mondotta anyjának, hogy ő maga kérte a regenseket, hogy őt a husvéti ünnepek alatt meglátogathassa. Nagyon vágyott már arra, hogy neki megmondhassa azt, hogy azok a nyilatkozatok, a melyeket anyjára vonatkozólag az emberek az ő szájába adtak, teljesen valótlanok, s hogy anyját most épen úgy szereti mint azelőtt. Natalia erre azt felelte, hogy ez becsületére válik, s hogy áldást fog rá hozni.

A király ezután a saját sugallatából ártatolta a beszédet a szkupstina határozatára. Natalia erre vonatkozólag azt mondotta, hogy ő még semmiféle hivatalos értesítést nem kapott. A mit tud, azt az újságokból tudja. Nem akar a királynak a határozatát szemrehányást tenni, a felelősség ezért másokat illet. Ha ő nem tudja magát arra elhatározni, hogy fia mellől eltávozzék, ezt nem azért teszi, mert ellenkezni akar a hatalommal, hanem mert istentől nyert jogait akarja megvédeni, a melyeket csak az isten vehet el tőle. A király a szavakra sirni kezdett. Natalia vigasztalta fiát, csókjaival halmozta el s többször és szenvedélyesen keblére ölelte.

Forrongás Békésmegyében.

Az utjabban érkezett táviratok szerint különben a hangulat ismét nyugodtabb Békésmegyében. Csabán az elmúlt éjjel és ma egész nap nyugalom uralkodott; a legkisebb kihágás se történt. A mi azonban még korántsem jelenti azt, hogy immár nem kell tartani zavargásoktól. A munkásnép hangulata még mindig elkeseredett, a munkásnép még mindig forrong, a mit eléggé bizonyít az, hogy — mint levelezők táviratozták, — a főszolgabíró és a város bírája ma több fe-

Előismered, hogy most már van jogom hozzád e kérdést intézni?

— E felett, vagy bár minő tárgy felett mondja Dorka nyájasan.

Lásd szerelmem, engem minden szavad és minden tetteid közelről érdekel.

De Bryán, erre a mostani kérdésre nem válaszolhatok.

Miért nem? mert nem akarod a kívánságomat kielégíteni, vagy mert azt gondolod hogy tetteidet nem fogom helyeselni, vagy mert nos miért nem?

Mert nem az én titkom.

A Barrable ur titka? mi?

— Nem az — oh, nem az! — Bryán, ez nem szép tőled, kérlek ne gyanúsítsd az embereket.

— Én csak egy embert említettem. Te a Barrable ur házában voltál, és a visszaemlékezel, abban az időben.

— Oh — szakítja félbe a leány — abban az időben elég hatalmas vitaközlést folytattunk e tárgy felett — Bryán, elég volt az, ne kezdjék most újból! Előismerem hogy nagyon különösnek tűnhetett fel előttem hogy Halling Dorka a Barrable ur szobájában legyen és a szekrényben kutasson: de miután most már tudod, hogy az Holt Mari volt, ki úgy tekint Barrable urra mint ha a második atyja volna — bizonyonnyal egészen más színben látod a dolgot. De különben is, már mondtam neked, hogy ő azért jött Flad-denben, hogy a dolgaimat igazítsa. Gyakran kellett vele hivatalos ügyekben beszélnem. — Abban a szekrényben pénzem volt csak a sajátomat vettem el onnét. Ugyan Bryán, mi csudálkoznak valót találsz mind ezekben?

Az előbb magad is elismerted, hogy itt titok van — mondá az ifjú élnékn.

Igen? Pénzem volt szükségem — valamit kellett kifizetni: ennyi volt az egész.

nyegető levelet kapott. Ezeknek a leveleknek a névtelen írói tudatják velünk, hogy a munkások május 15-én erősen szervezkednek, és hogy másodszor nem fog a dolog olyan simán lefolyni, mert a nép széttépi majd a főszolgabíró is, meg a város bírája is.

Csorvás község előjárásága ma hajnalban két század katonaságot kértett Csabáról, mert Csorváson is föltűnt gyanús jelenségek mutatkoznak. De azért úgy ott, mint Orosházán teljes rend volt.

Veres József országgyűlési képviselő Uj-Kigyóra érkezett, hogy a fölizgatott munkásnépet lecsillapítsa.

A vizsgálat egyébként kiderítette, hogy a közelmúlt napok zendüléseiben nemcsak békésmegyiek, hanem csanádmegyei emberek is vettek részt. Különösen sokan voltak Orosházán Apáczáról és Kovácsházáról.

Apáczán a munkások és hó 7-ére terveznek gyűlést, de valószínű, hogy a közigazgatási hatóság ezt a gyűlést nem fogja megengedni.

A belügyminiszter, — értesülésünk szerint — fölfüggeszti az orosházi és csorvási munkásoktól, melyeknek alapszabályai már jóvá voltak hagyva, Földvár, Szénás, Bánfalva és Komlós községek munkásaitól pedig, melyek eddig egyelőre engedély mellett működtek, megvonják ezt az engedélyt. Sámson és Szabad-Szent-Tornya községekben szintén vannak munkások alakulában, de persze, szó se lehet róla, hogy a belügyminiszter jóváhagyja alapszabályait. Minthogy azonban attól tartanak, hogy ezek az intézkedések újra föllájtják a kedélyeket, valószínű, hogy az Orosházán és Csabán összpontosított katonaság mellé újabb csapatokat fognak kirendelni.

Csorváson különösen a Wenckheim Antal örökösének föltűszje, Láng ellen izgatnak a munkások; mert Láng szigorú ember. Az ő kérelmére rendelték Csorvára a katonaságot is.

O-Kigyóson szintén észlelhető forrongás a munkások közt, a kik olyanformán nyilatkoztak, hogy ők szébtömbtől a Wenckheim Frigyes gróf kastélyát. Ennek következtében B-Gyuláról és a szomszédos községekből csendőreket rendeltek oda.

Békés-Gyulán holnapután kezdődik az országos vásár és attól kell tartani, hogy ezen a napon ott zavarások törnek ki. Egy bűjtogatót dr. Bodoky városkapitány el is fogatott. A gyulai munkások a tanyákon tartják gyűléseiket, mert ott nem kell már meglepetésektől tartaniuk.

A 7. hadtest parancsnoksága arról értesítette B-Gyula hatóságát, hogy Temesvárról, Szegeden, Nagy-Váradon és Aradon gyalogos és lovas-csapatok indulásra készen állanak.

Parádévilág Budapesten.

Az ország fővárosában tegnapelőtt igen érdekes látványosságnak voltak tanui.

Már kora reggel híre ment, hogy a lókiállítás területén az előkelő világ bemutatja legszebb fogatait s azután elővezetik a díjat nyert lovakat, sorban valamennyit, a hátasokat, valamint a hámos lovakat.

Ez a hír nagy várakozásnak lett az okozója s öt óra tájban, mikorra a diszfelvonulás tervezve volt, igazán szép számú nézőközönség sereglett össze, mely részben a díjkiosztó-bizottság páholya köré vont emelvényen, részben pedig a felvonulási térség körül foglalt helyet.

A míg a nagyuri díszes fogatok, melyek bent a városba gyűltek, nem mutatkoztak, addig a kiállítási istállók iránt nagy volt az érdeklődés. Sok nézője és bámulója akadt ott egyik-másik gyönyörű lónak, midőn berobogott az első uri fogat, a báró

— De nem valami közönséges adósságot? Egy közönséges számla miatt miért kellett volna neked oly késő este Barrable urhoz a te ügyvédhez menni? És nem magad mondat e, hogy ő azért volt ott, hogy a te dolgaidat igazítsa?

Tehát az egy nagyon rendkívüli adósság lehetett, mert egy olyan leány a milyen te vagy, nem teszi ki magát a megjegyzéseknek ha a reggelig való várakozás által elkerülheti azt.

— Oh, Bryán, mivel gyanúsítasz mostan?

— És Dorka egyenesen nézett az ifjú szemébe a mint beszélt.

— Mivel gyanúsítalak? — Semmivel, drágám!

Minek képzelsz engem?

— Addig nem busulok meg lelked sőt féltve féltve nézel bele! Valóban Bryán te lehúzd arczomról a bőrt! Mit törődöl te azzal a dologgal: Pénzem volt szükségem! és elmentem oda, hogy azt a kezemből vegyem. Mint Halling Dorka nem mondhattam ezt meg neked; de miután Holt Mari vagyok megmondhatom — és vége a rejtélynek.

— Ezt mondtad az előbb is — válaszolja az ifjú; de elősmerted, hogy itt titok lappang.

— Igen; de nem az én titkom.

— Jól van; de mással osztod azt meg?

— Igen édesem — így áll a dolog.

— Nős; épen ez az ami én nem tudok belenyugodni.

— Ugyan Bryán!

— Ez az amit nem tudok elviselni. — Nem szabad, hogy te mással oszd meg a titkaidat. — Lásd édesem, nekem, pincének titkaim előttem.

(Folyt. köv.)

Sennyei Pista fogata, követve egy sereg más szebbnél szebb fogat által.

A báró Sennyei Pista fogata különös feltűnést keltett, a mi természetes, minthogy a báró, volt huszártiszt létére, úgy ért a hajtáshoz, hogy ritkítja párját. Nincs az az alföldi kocsi, a kit le ne fűzne akár a gyors megindításban, akár a pillanat alatt való megállításban.

Lovai értették minden mozdulatát, pedig a gyepő, meg az ostorhegyes idegen volt a négyesben, azok a gróf Teleki Tibor istállójából kerültek a fogat elejére. Nagy feltűnést keltett az imponáló uri fogatok közül a Szapáry Gézáé kettősfogata, mely az első korszódiát megnyerte. Felsőcsécséket fekete ló, megérdemelték a díszes uri hintót meg a parókás kocsiat. Nagyon csinos volt a Csekonics grófné fogata is, mely a második corszódiját nyerte.

Nagyon szép és mozgalmas kép volt az a mint a bekerített kocsiórs térségben körbejártak a díszes fogatok. Megemlítettük közülük a Péchy Andorét két szép szürke lóval a Tisza Lajosét, különösen a Döry Jenő könnyű fogatát, mely díjat is nyert, ott látuk azután még a Desseffy Aurél, Rudnyánszky László, Beniczky Gábor, Vécsey báró, gr. Károlyi László, gr. Károlyi Viktoré, Csekonics Sándor, gr. Zichy Aladár, gr. Karácsonyi Kamilló, Zichy Livia grófnő, gróf Festetics Taszilo, gróf Károlyi Alajosné, gróf Károlyi Pistáné, gróf Széchenyi Béla, Trautenberg Frigyes, gróf Bathányi Géza, Potoczky Iván gróf Szapáry Ervin, Rohonczy Gedeon, gróf Wimpfen, Dániel Gida, Losonczy Mihály, br. Révay Simon, Szlavy Antal stb. fogatát, melyek mind egymást multák fölt. Szinte sajnálta az ember, hogy olyan rövid ideig tartott mire egyszer kétszer körül kerültek a cirkuszt s aztán sorjában kihajtottak a Stefánia utra.

Miután a díszes fogatok a ligetben körülhajtottak, megtörtént a díj kiosztás s a nyertes lovak elővezetése. Igazán felséges szép állapotban gyönyörködhetett az előkelő közönség, mely az emelvényt zsufolva megtöltötte.

Körülbelül hét óra volt már mikor a kiállításra részt vett lovak bemutatása véget ért s ekkor a nagyszámú közönség szétszórt, a látottak után azt a benyomást vívén magával, hogy Magyarország lótenyésztése igazán magas színvonalon áll s hogy méltán tartjuk lótenyésztésünket egyik fontos nemzetgazdasági tényezőnek.

A tud Akadémiából

— A „nagyhét” kezdete. —

Budapest, május 7.

Az akadémia nagyhete szerdán vette kezdetét. Ma tartotta a három osztály nagygyűlést érkeztetés, melyen a múlt évben kitűzött jutalmak odaítélése, az új jutalmok kiadása s végül a tagajánlások feletti szavazások vége mentek.

Minthogy az első osztályban az idén semmiféle tagválasztás sem volt, mert az összes tiszteleti, rendes és levelező tagsági helyek be vannak töltve, külföldi tag pedig nem ajánlott, a mai értekezlet simán és gyorsan véget ért. Sokkal mozgalmasabb volt a második osztály ülése és pedig nem csupán a választások, hanem a jutalmak kiadása tekintetében is.

Az idén ez az osztály ítélte oda a kettősz aranyos akadémiai nagy jutalmat s az ötven aranyos Marczibányi mellékjutalmat, még pedig azon bölcséleti vagy neveléstudományi munkának, melyek ez utóbbi hat év folyamán nyomtatásban megjelentek.

Az öt tagu bizottság — Kautz Gyula, Schwarcz Gyula, Pauer Imre rendes, Kerkápolyi Károly és Pulszky Ágost lev. tag — a nagyjutalom ki nem adását ajánlotta, mihez az értekezlet hozzájárult. Ellenben a Marczibányi-jutalomra nézve maga a bizottság sem tudott megegyezni.

Minthogy azonban a jutalmat mindenestre ki kell adni, két tagja azt ajánlotta, hogy Felméri Lajos jeles neveléstudományi, két más tagja viszont azt, hogy Domanovszky Endre bölcsészettörténeti műve kapja meg az ötven aranyos jutalmat.

Az az indítvány, hogy a jutalom a két munka közt megosztassék, kissébségben maradt, mire szavazás döntött a felett, Felméri vagy Domanovszky kapja-e az egész jutalmat. A többség Domanovszky mellett döntött, ki tehát megkapja a Marczibányi-díjat. Élénk vita támadt egy másik jutalomra is. Az idén a nemzetgazdasági pályadíjak közt volt egy az olasz valutarendezés történetéről és eredményeiről. Egy pályamunka érkezett, melyet Keleti és Kautz bírálok feltelesen jutalmazhatónak mondtak, ámbar kiemelték hiányait is.

Az értekezlet azonban azt határozta, hogy a jutalmat nem adja ki, hanem a kérdést másodízben kitűzi s így ad alkalmat az ismeretlen szerzőnek, hogy művét kijavítva benyújtsa s esetleg elnyerje a pályadíjat. Ezután kezdődött meg a szavazás a tagajánlások felett.

A második osztály az idén sem jó kedvvel ejtette meg a szavazást s csak egy tiszteleti, egy rendes, egy levelező és egy külföldi tag kapta meg a szükséges kétharmad többséget, ellenben tizenkét más jelölt kissébségben maradt.

A harmadik osztályban a szavazás sokkal eredményesebb volt, mert ott az összes ajánlatok közül csak egy maradt kissébségben.

Gazdatisztek országos kongresszusa.

Budapest, május 7.

A vigadó nagyterme ma zsufolással megtelt az ország minden részéből a fővárosba gyűlekezett magyar gazdatisztekkel, akik nácsonki akarnak szellemi és anyagi érdekeik emelésének módja fölött. Hogy mily rendkívüli érdeklődés nyilvánult a kongresszus iránt, azt legjobban bizonyítja az a körülmény, hogy majdnem ezer gazdatiszt földbirtokos jelentkezett a kongresszusra, ezek nagy része meg is jelent. Képviselet az országos magyar gazdasági egyesület is gróf Desseffy Aurél vezetése alatt.

Bujanovich Sándor elnök megnyitotta a széde és az első előterjesztések után a pired tárgyalásához fogtak.

Az első tárgya a „gazdatisztek erkölcsi és anyagi érdekeinek biztosítása” volt, amelyet ifj. Wenninger Mátyás, tihanyi uradalmai gazdatiszt adott elő.

Az előző hosszabbban vázolta a gazdatisztek helyzetét 1848 előtt, az urbéri idejében, majd attárt a gazdatisztek helyzetének ismeretelésére a mai viszonyok között és végül a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

„A kongresszus szükségesnek tartja a törvény alkotását, mely a gazdatiszti állami érdekeket és gyakorlati kvalifikációját megállapítván a gazdatiszti és nemély, ezzel mekon természetű hivatalos állás betöltését a kvalifikáció megszerzésétől teszi függővé.”

„Szükségesnek tartja továbbá a gazdatisztek és szolgálatadók közti szolgálati jogviszonyoknak törvényes szabályozását, mely szabályok külön szerződés nem léteben mindkét félre nézve egyaránt kötelezők legyenek.”

„A kongresszus megbizsa a magyar korona területén foglalkozó gazdatisztek segélyezésére, hogy ily törvényes intézkedések létesítésre a nagyméltósági földmívelési ügyi m. kir. miniszter urnál szorgalmazza.”

Élénk vita után ezt a hat. javaslatot egyhangulag elfogadták.

A kolozsvári athleták Deesen.

— Saját tudósításunk —

A K. A. C. 60 km. gyalog és kerékpár versenyét vasárnap a budapesti időszert 6 órakor reggel indultak. A gyaloglók a főteret oszloptól a kerékpárosok a lyeumtól. A gyalogversenyzők Kővári Mihály alelnök a kerékpárosok id. Virányi István v. tag. előtt tettek le a szokásos fogadalmakat. Időmérők voltak, Illing Sándor h. titkár és Güllner Béla bajnok.

Kerékpáron versenyeztek: Bartha Gergely, Dunky Ferencz, Stampa Keresztély és Boér Gábor. Gyalog, Marsalek Ferencz bajnokjólth Farkas Sándor, Fehérthel Henrik és Gross Viktor.

Szép napfényes idő kedvezett a versenyzőknek. A kerékpárosoknak kellemes, de a gyaloglóknak (a napfényen 30 fok) a rekkenősség és porosz országot nagy akadályul szolgált. A kerékpárosok mind a négyen sebes hajtással majd egymás mellett hajtottak Apahidra. Itt Baró Bánffy Albert és Páska Zoltán clubtagok által felkelt bizalmi férfiak fogadták. Lovag Montbach Sándor és szeretetreméltó neje sztl. br. Wesselényi Vilma kitűnő reggelit állítottak ki a kastély bejárata előtt.

Szamosujváron innen Dunky Ferencz géperől leest és kezén és lábán egy kis „folytonossági hiányra” tett szert, mely után rögtön feltűt gépere és versenyzett tovább. Boér Gábor, egy éve kerékpározik s ez első versenye; elromlott gépe miatt pár kilométert gyalogolt és későt a megigazitásig. Deeshez közeledve a verseny Bartha és Dunky közt mind érdekesebbé vált. Közvetlen a cél előtt tört Dunky előtt azt Bartha úgy, hogy csak 7 másodpercnyi előnnyel győzhetett. Deesen a club által felkért v. bizottság által fogadtattak. Fűrdőzés és egy-két pohár konyak elfogyasztása után 12 órakor a választmány nyúl együtt a gyaloglókat várták. Egyedül jött Marsalek Ferencz 1 óra 42 másodperc-kor kitűnő kondícióban. A többi gyalog versenyző közből akadályok miatt Szamosujvárt a szabályszerű felmondást megtérve a versenyen felhagyott és kocsin jött be Deesen. Innen a „Társalkodási egyesület” helyiségébe vonultak, hol a megalakult verseny bizottság Welle Sándor m. kir. őrnagy elnökelete alatt ünnepélyes díjkiosztást tartott. Jelen volt még Placintár Ödön, dr. Bonis Árpád versenybírók, Schön Árpád főhadnagy időmérő, dr. Köblös, dr. Berges v. b. orvosok, Budai Elek v. b. jegyző. Kolozsvárról: Illing, Güllner, Baldi K., Emanuel Győző urak. Továbbá igen szép számú női és férfi közönség volt jelen. Elnök üdvözlöt mond a közönségnek különösen pedig a hazafias missiót teljesítő K. A. C.-nak s annak jelenlévő 14 tagjának, az ünnepélyt éjzenések közt megnyitja, felkérve Budai Elek jegyzőt, hogy tegyen jelentést a versenyről. Ki azt a következőkben tette meg. A kerékpárversenyben részt vett 4 versenyző, Bartha Gergely, kinek mint védőnek feladata volt a 3 kihívóval szemben a távoloságot úgy tenni meg, hogy a célponthoz bármelyiknél előbb érjen, mert csak egy lesz tulajdonosa a „Szamosujvári hölgyek”-től nyert serlegnek, mit ez alkalommal másodszor véd.

A versenybírósi jzvk tanúsága szerint a kellő időben és elsőnek érkezvén be reggel 8 ó. 15 p. 11 mp. a serlegnek tulajdonosa lett és a Club ezüst éremmel jutalmazta. —

*) Tárgyalás miatt későt.

Kolozsvárt, 1891.

Másodikkak Dunky Ferencz érkezett be 8 ó. 15 p. 18 mp.-kor, ezüst érmet nyert. Harmadikkak Stampa Keresztély 8 ó. 32 p. 22 mp.-kor, a Club bronzérmét kapta meg. Negyedik Boér Gábor 9 óra 25 p. 22 mp. — Mindnyáján a legjobb kondícióban érkeztek be. A gyalogversenyzők közül Marselek Ferencz, miután a kitűzött időre érkezett meg jutalmul a herceg Lobkovicz díját (serleg) nyerte mit azonban megvédeni tartózik; nyerte ezen felül a Club által kitűzött ezüst érmet.

Ez előterjesztés után a 6 éves kis Welle Olga nyújtotta át a tárgyakat kedvesen gyűgyűgő szavaival a versenyzőknek, kiket a közönség egyenként megajándékozott. Ennek végzetével Illing Sándor helyettes titkár megköszönt a K. A. C. nevében a szíves fogadtatást s ezzel az ünnepély véget ért.

Este társas vacsora volt az „Angol”-ban, hol a K. A. C. tiszteletére Zajonghy Elemér színgazgató hangversenyt rögtönzött, hol épen legjobban Zajonghy énekelt feltűnő szép tenorjával.

A Clubtagok és a közönség együtt mulattak a reggeli órákig.

roly tornatanárt illeti. Csinosan csoportosítva együtt volt ott a falon a testedző sport csaknem minden eszköze, ezeken kívül sport képek, emléktárgyak stb. Közönség már korán kezdett gyülekezni, tíz óra előtt már a négyes szerveződött, melyben 86 pár táncolt. A hangulat élénk volt s még fokozódott az éjféli órák után a mi azt eredményezte, hogy a tánz a legnagyobb animóval a reggeli órákig tartott. Minden esetre elismerés illeti a rendező bizottságot, a melynek élén gr. Lázár István és Gölner Béla a club bajnoka állott azért a fardhatatlan utánjárásért a melylyel az első tavaszi mulatság sikerét oly szépen biztosították. Az időjárás is kitűnően kedvezett a mulatságnak. Az előkelő, nagy közönség sorában ott láttuk városunk notabilitásait közül a következőket: Jósika Lajos br. az arany gy. r. lov. club elnöke, gr. Bély Ákos Kolozsvár és Kolozsmegye főispánja, Galgóczi Tivadar cs. és k. altábornagy, id. Virányi István, Kővári Mihály, dr. Baintner Hugó kir. tábla tanács jegyző, klub alelnökök, Weisel Antal posta és táviró hivatal főnök, Schreiber Robert p. t. tanácsos stb. A hölgyek sorában a következőket nevezték meg: Asztalosné, Asztalos Irén, Balla Pálné, Balla Ilona, Benel Ferencné és leánya Paula, gr. Bély Ákosné, gr. Béli Emma, gr. Béli Zsófia, gr. Béli Ferencné, gr. Bethlen Mari, Bethlen Timea, Bekéssy Lila és Anna, Donáth Józsefné, Donáth Olga, Demeter Irén, Fekete Pálné és leánya Ilona, Fischerné és leánya Ella, Gáspár Stefánia, Graefné és Graef Emma, Gráf Jakabné és Gráf Emma, Gyarmathy Róza, Horváth Ö.-né, Horváth Jenke, Hosszú Bpest, Hosszú Mariska Bpest, Krimskiné, Krimski Mariska, Kővári M.-né, Kővári Dalmá, Lőnhart Frigyesné, Gölner Etelka, Márkné, Márk Zsuzsanna, Márk Anna, Mózesné, Mózes Ilona, Mátyás Lajosné, Müller Dánielné Bhunyad, Müller Ilona Bhunyad, Mihály Lászlóné, Mihály Mariska, Majthényi Ferencz, Majthényi Vilma, Majthényi Irén, Orbán Józsefné, Orbán Ella, Orbán Ilona, Póla Jenny, Schreiber Róbertné, Schreiber Laura, Szathmári Elekné, Szathmári Ilona, Szathmári Róza, Thull Richardné, Urbaneczné és leányai, Weisel Róbertné, Vikolné és leányai, Virányi Istvánné, Virányi Margit, Virányi Irén, br. Wesselényi család stb.

Nyári színház.

Tegnap a színházi muza levetette komoly és nehéz koturnusát. Könnyű, lengő ruhába öltözött és a vastag babérlevélkoszorút felcsatolva virágkoszorúval. A téli színház ódon falai között bizonyos classicitás volt az uralkodó elem a színművészetben; a nyári színházban minden idyllikus. Még a komolyképtű dráma is más színben látszik ebben a derűs nyári színházban. Bent a téli színház nehéz légköre, misztikus félhomálya és nagyobb méretű dekorációja még az operette-világ bohó alakjaira is rányomta nehézkes sulyát, de ide kinn minden könnyű, mint a tavaszi párázat, tiszta, mint a kipattanó virágszirom, és jó kedvű, mint egy dalos madár.

Maga a színház is kellemes benyomást tesz a nézőre.

Az elhagyatott épület ismét visszanyerte régi jó állapotát. Meg van tatarozva pompásan és fel van díszítve köröskörül eleven virágokkal, melyek a szemnek kedvesek, az egészségnak hasznosak. Az előfüggöny ment át a legnagyobb átalakuláson. Egészen más lett belőle. Szébb és díszesebb mint volt. Kisfaludi Katona stb. képei vannak a szokásos halálfej helyett oda pingálva.

Ugy tetszik, hogy a nyári színház légköre tisztább, hűsebb és illatosabb mint valaha s a nézőtérnek képe olyan derűs, olyan kedves, mint egy darab virágos mező.

Igaz, hogy ez este nem sokan voltak a megnyitó előadásán, a minek egyik oka az hogy „Szép Iláná” nem tartozik a sikerültebb színműrodalom termékei közé és másfelől az is, mert a közönség nagy része most egy pár napig a szabad élvezésével van elfoglalva, aztán majális is volt az este, hanem a részvétlenesség bizonyára nem lesz állandó. A közönséget a nyári színház sok kellemes emléke ismét visszavonja kíváltk, ha tetszetős zajos és látványos darabok kerülnek előadásra.

Különböen így is vigan csengett a nézőtér s egy-egy sikerültebb részlete a darabnak zajos tetszésre ragadta a közönséget. Volt taps és ujjazás bőven. A nyári színház „magasabb” körei nem szoktak fukarkodni az elismerésben. Szép Iláná szerepében Örley Flóra tetszés mellett énekelt, valamint Váradi Miklós dalait is tapssal fogadta a közönség. Jó volt Gál Gyula, Pusztai, Szentgyörgyi, de Főris Pistának kár volt a kolozsvári iszkabálónak Bogár Gyurinak karakterisztikus alakját nem venni szemügyre.

Kolozsvár saját külön isszkabálójának páratlan accordja van, a melylyel mesterségét hirdeti.

„Szép Iláná” zenéjét Nagy Gábor írta. Tartalmas és hangulatos zene s nem egy helyet egészen megragadja a hallgatót.

Ma a nyári színház második előadásával az általános tetszésben részestült „Bellevillei szűz” című operette lesz, melyet bizonyára telt ház fog régig nézni.

(t. p.)

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, május 8.

— **Az áthleták majálisa.** A K. A. C. alapja javára tegnap este rendezett majális mind anyilag mind erkölcsileg kitűnően sikerült s kivirta azt, a mire törekedett, hogy az első helyet foglalja el a tavaszi mulatságok sorában. — Ez a szép siker elismerés a club részére a közönségtől a társadalmi élet terén teljesített eddigi önzetlen és szép munkódésért, s biztatás is egyuttal arra, hogy a klub tagok a megkezdett uton nem lankadva törekedjenek előre, a testedző nemcsak sportjának fejlesztése és terjesztése körül. — A tegnap este a lövölde képét is egészen sportszerűvé alakították át izléses díszítéssel az áthleták, melyben a főnök a klub elnöke, a klub tagok a közönség, a klub tagok a közönség, a klub tagok a közönség.

még is gyanítunk, hogy nem verebet akarnak fogni.

— **A fűrdő idején** megnyitott a szabadban tegnapelőtt kellő ünnepélyességgel, a mit a t. cz. közönségnek ezennel színtűn tudomására hozni. Az ünnepélyes megnyitást teljes csendben a szentgyörgyhelyi szőlők alatt a szamosban két napzamos eszközölte, kik be nem várva a fűgyos szentek eljövételét és elmenetelét, neki vetkőztek és vigan uszáltak a zavaros vízben. A fűrdőből kismászva s a verőfényen megdeve hivatalosan konstataáltak, hogy a szamos vizén érzik ugyan még a hó le csipőssége, hanem azért fűrdősi cizelokra azoknak, a kiknek gusztusa van rá, már alkalmas.

— **A tűzoltók harangja** szerencsés órában kondult meg a multkor a mikor elrepedt. A harang ugyanis Walser czég által 10 évi jótállás mellett szállítottott annak idején. Ebből a szerződésből 10 évből már csak néhány nap hiányzott az elrepedés idején. Walser most teljesen ingyen fogja újabb öt évtől a harangot, miután az 10 éven belül repedt meg.

— **A nyári színház** feltűzsgálata tűzbiztonsági tekintetből tegnapelőtt történt meg, a helyi önk. tűzoltó egylet főbb tisztjeinek részvételével. A tervbe vett átalakítások pontos keresztűl vitélet konstataáltak a bizottság, csupán a telefon össze kötés hiányzik még, ehhez is a szükséges kellek már megvannak rendelve s pár nap alatt beállítatik.

— **Jövendőlé.** Rosz jövendő és szerencse mondó és kuruzsló volt Moldván György czellengő, ki a vasutnál bolondított emberekre a jövendőléssel. Hogy azonban a jövőbe milyen rosszul látott, bizonyítja az, hogy a saját sorsát sem látta előre: a rendőrség elcsipste s a koterbe fajtotta a jövendőlé mélyeséges tudományát.

— **A kolozsvári kir. törvényszék** tegnap komoly veszedelemben forgott. A hivatalos helyiségek fölött egyik kémény kigyuladt s tűzveszély fenyegette az épület. A tűzoltók azonban Vaszi Zsigmond szertárnok vezetésével kimentek s eloltották. Konstataáltak az alkalommal, hogy a mennyi kémény gyalas az ide volt 4 hónap alatt, anynyi más években négy év alatt sem merült fel. Jellemzi ez nagyon a hatóság erélytelenségét, melynek körül írására már nem is találunk kifejezést, de a mi azt eredményezi, hogy a kéményseprők feladatuknak ahogy se felelnek meg s egyszer csak lángba borult egy szele éji időben az egész város. Még csak azt jegyeztük meg az alkalommal, hogy ha néha napján a hatóság maga elé citálta is egy egy kéménygyűlésért egy kéményseprőt, akceptálja ennek a tűz keletkezésére vonatkozó védekezés s büntetlenül hagyja, a nélkül, hogy a tűz kiütésére nézve a kivonult tűzoltóságot is megkérdendő.

— **Az önk. tűzoltó egylet** szombaton este 6 órakor Poloz Rezső főparancsnok elnökelete alatt parancsnoksági gyűlést tart. — **Egy katona** beugrott a németek pallójáról a Szamosba, köpönyege és sapkája hátraanyagásával. Ennyit tud róla a rendőrség. Mi sem tudunk többet.

— **A kolozsvári kereskedelmi akadémia.** Önképzőköré évről ünnepélyt tegnap d. e. tartotta meg az akadémia díszteremben. Az ünnepély gazdag és változatos műsorból állott. Volt szavazat, zongora játék, hegedű, gondoka és zenekar előadás, melyek részben megelőzték, részben pedig következtek az érdekesen össze állított titkári talentés után. Az ünnepélynek délen volt vége.

— **Tudomásul.** A jövő héten kezdődik a rendes hivatalos tavaszi himlőjátás, és a 12 évesek újraoltása. Mihály László ojt minden kedden az orvosi kivatban; dr. Napendruk Kálmán minden szerdán; délelőtti 11 órakor; dr. Veress Lajos szombatonként délutáni 2 órakor a II. községi iskolában.

— **A kereskedelmi akadémia** sok fényes majális rendeznek e hó 19-én. A majális védnökei dr. Finály Henrik egyetemi tanár és Kiss Sándor igazgató.

— **Nyugalomba vonuló tábla bíró.** A kolozsvári kir. ítélő tábla bírója Gönz István beadt a nyugdíjaztatás iránti kérelmét, minek következtében egy bírói állás rész betöltendő, ez iránt a miniszter már legközelebről intézkedni fog.

— **A marosvásárhelyi kir. tábla** megnyitó ülése szerdán ünnepélyesen ment végbe. Elekes Pál elnököt, midőn Kemény kálmán báró főispán társaságában megjelent, a jelen voltak zajosan megajánlezték. Az eskütétel után az elnök megnyitó beszédet tartott, melyet meleg rokonszenvvel és lelkes eljenzéssel fogadtak. Fekete tanácselnök lendületes üdvözlő beszédet mondott mire az elnök megköszönte a bírói kar, a hatóságok és testületek üdvözlését. A nyilvános ünnepélyes ülést a tisztelgések követték. A rom. kath., ev. református és unitárius egyházak nevében Kovács apátlébanos, Vass Tamás elkes egyházmegyei főjegyző és Kelemen esepes tartottak üdvözlő beszédeket, Maros-Torda vármegye törvényhatósága képviselőt Sándor alispán, a városért Geréb polgármester vezették. Az ügyvédi kamara élén Dobai elnök a törvényszék élén Szentmarjaj elnök üdvözlő az elnököt, ki minden üdvözlésre melegen válaszolt. Azután a személyzet eskü-

tétele következett. Végül zárt ülés fejezte be a megnyitási ünnepélyességet. Délután két órakor diszebéd volt s este nyolczkor pedig szerená az elnök tiszteletére.

— **Eszküvő.** Szász Piroskát, Szász Dénes kolozsvári kir. táblabíró kedves és szép leányát tegnapelőtt délután 6 órakor vezette oltárhoz Maros-Vásárhelyt Bucher Lajos ottani első rangú fiatal kereskedő. Az eskütést Kovács Ferencz apátlébanos végezte díszes közönség jelenlétében.

— **A kolozsvári lövölde** vendéglő helyisége tegnapelőtt este nyílt meg hivatalosan. A megnyitáson nagy közönség vett részt; a tűzoltó zenekar játszott, a mulatság a késő éji órákig tartott. Már most a lövész-sport megnyitását is várják a lövész egylettől.

— **Pályázat.** Beszterce naszód-megyében besenyői járás orvosi állásra jun. 10. Marosludason szervezendő adóhivatalnál tárnokai állás, ellenőri és VI. adóosztály állás 2 hét. A kolozsvári egyetem élettani intézeténél gépkezelő házmesteri állás. Május 30.

— **Kinevezés.** A m. k. pénzügyminiszter Topán György I. oszt. lottóhivatali tisztet a nagyszebeni lottó hivatalhoz ellenőrré nevezte ki.

— **A kisdobovodákról szóló** 1891 évi XV. törvényczikk a „Budapesti Közlöny” tegnapi számában tejtartalomban megjelent. Ugyancsak megjelent az „Országos Törvénytarban” is f. é. május 5-én.

— **Meghívó.** A „marosvásárhelyi jótékony nő-egylet” folyó évi május hó 24-én, (vasárnap) délután 3 órakor rendes évi közgyűlést tart.

— **Albrecht főherceg szemlelton.** Albrecht főherceg nagy katonai kísérellettel Galiciában szemlélt tart. A főherceg utja e hó 7-én kezdődik az eddigi rendelkezések szerint. A csapatokat legtitesebb vizsgálát alá fogja venni s a gyakorlatok a lehető legnehezebb feltételek mellett tartatnak meg.

— **Zichy Géza jubileuma Aradon.** Zichy Géza gróf, szerdán érkezett Aradra, jubileumának megünneplésére. Fogadtatása fényes volt. A vasutnál nagy közönség volt jelen fogadtatására. Weidenfeld, a filharmonikus elnöke üdvözlölte itt az érkező művészt, ki magyar nyelven válaszolt. Kévéssel ezután megtartotta a próbát az egylet tagjaival s este maga vezérelte „Szerená”-ját. Előadták még „Zene” című költeményét is, melyet óriási tetszés kísért. Este a művész tiszteletére társas vacsora volt a melyen részt vett a város előkelősége. Institutor főjegyző köszöntötte fel az ünnepeltet, aki két felköszöntőt mondott. Zichy Géza a hangverseny előtt megtekintette a vértanu szobrot, s itt is, valamint az egész városban nagy lelkesedéssel fogadták.

— **Lakoma.** A képviselőház közigazgatási bizottságának tagjai a közigazgatási törvényjavaslat tárgyalásának befejezéséhez közeledése alkalmából lakomát rendeztek melyre vendégeik hivatalosak voltak; Tisza Lajos gróf, a bizottság elnöke, Szapary Gyula gróf kormányelnök, Szalavszky Gyula belügyminiszteri államtitkár s több országgyűlési képviselő. A lakoma során Teleki Géza gróf lelkes eljenzések közt köszöntötte fel a bizottság elnökét, Tisza Lajos grófit, ki Szapary gróf miniszterelnököt elítelte. E két felköszöntéssel véget ért a minden tekintetben sikerült lakoma.

— **A francziák Hunyady gróf-ról.** A franczia lapok is tudomást vesznek, Hunyady László gróf beigrádi küldetéséről és egyikük a következő megjegyzést teszi hozzá; „Különös gróf ez a Magyarország. Ott egy előkelő gróf nem állja az ismert keserűvív nevét viselni”

— **A román diákok vándorkodásai.** Dicsérendő buzgósággal és kitartással gyűjtői a magyar egyetemi fiatalaság a költséget ahhoz a momerandumhoz, melylyel válaszolni fog a román diákoknak a vándorkodásaira. A pozsonyi joghallgatók 30 firtot küldtek tegnap a központi végrehajtó bizottságnak Hegedűs Sándor orsz. képviselő pedig ujjában ismét 65 firtot gyűjtött. Az egri jogakadémia ifjusága is gyűjt s kóriratban kérte fel a jogakadémia tanárait is adakozásra. A magyar főuri körökben szintén több gyűjtőívvel szedik össze a pénzt a már eddig is 400 forintnyi aláírás van együtt.

— **A vérző feszület.** Kecskemét város katolikus lakossága körében nagy az izgatottság. Azt beszélik, hogy egy vadász bele lőtt a város déli szélén felállított feszületbe s sebet ejtett a Jézus Kriszus testén azóta éjjelenként nyögés és sohajtás hallik a feszület mellől, a sebből pereg a piros, meleg vér. Számosan vannak, kik szemekkel látták a vér csörgedezését, melyet azonban a gyakori eső el szokott mosni. A vadász, mikor a dolog kitűnődött, elhagyta Kecskemétet s most bünvádi eljárást indítanak elene. — A vadász személye büntetést érdemel, dehat azok mit érdemelnek, akik a „piros vér csörgedezését” szemekkel látták?

— **A Lebel-fegyver.** A franczia katonák az annyira magasztalt Lebel-fegyvert legelőször saját honfításukon próbálták meg. A fourmiesi zavaragsnál ezzel a fegyverrel löttek a tömeg közé s a hatás, mint szemtanuk állítják, rettenetes volt. A golyó egyes házakra is behatolt s a falakban oly lyukat okozott, hogy azokba egy nagy öklő befér. A fegyvert az teszi veszedelmessé, midőn lázadó tömeg ellen használják, hogy nemcsak

fűtje nincs, de alig hallható a lövés s így mindenki azt hiszi, hogy a katonaság nem is lőtt midőn már a földön fektésznek a halottak s durranást nem hallott senki sem. A katonák közül csak igen kevesen lőttek a vezényszóra, mert küllömben a halottak és sebesültek száma beláthatatlanná lett volna.

— **Cziánkális dráma.** Palermo egyik gyógyszerárába már több nap óta járt egy fiatal ember hol előzekény modorával egészen megnyerte a gyógyszerész. Felső Olaszországból valónak mondta magát a ki mint amatőr fényképező járja be a déli vidéket. Végre azzal a kérelemmel állt elő, hogy cziánkálit adjon neki a gyógyszerész, fényképezési műveletekhez. Ezt megkapta. A következő napon aztán a gyógyszerész íy levelet kapott: „Tisztelt uram! Nekem cziánkálit adott, a nélkül, hogy a törvényes formalitásokat megtartotta volna. Hozza kiderül, felesztendei fogság és 3000 líra büntetés vár önre. Tudja meg, hogy én kétségbeesésben kértem öntől a mérget. Elhatároztam, hogy megölöm magamat kedvesemmel együtt. De mentő gondolatom támadt. A 3000 frank helyett adjon ön nekem 2000 frankot: marad önnek még 1000 frank és félvéri szabadság. A 2000 frankkal én segíthetnek magamon, elháríthatnám utamból a halált. Legyen ön oly jó és ne engedje magát megbűntetni.” A gyógyszerész természetesen nem volt hajlandó 2000 lírát fizetni de a levélváltás mégis oly eredménnyel folyt hogy 300 lírát csakugyan fizetett.

— **Hűséges előfizető.** Egy tiroli kis község tanítója meghalt, s végrendeletében örökre előfizetett a „Schützen Zeitung” és „Tyroler Bote”-ra, melyeknek életében is mindig hűséges olvasója volt. Az örökösöknek minden félévben meg kell ajtani az előfizetést, még pedig Fezl András nevére. Így hívták a hűséges előfizetőt.

— **Követendő példa!** Figyelemre méltó jelenségről tudósítanak egyik vidéki faluból, a mely bizonyoságot teszen arról is, mily gondos anyja gróf Haller Jenőné az árvák-nak. Ugyanis áldozó csütörtökön járult először az oltári zentséghez, a nemes grófné által nevelt egyik árva. E magában minden-napi jelenet kimagaslak azon körülménnyel fogva, hogy nem le-én a nemes grófné lak-helyén lelkesz, az árvát oly helyre vitte, hol az kellő oktatásban részesülhetett és előkészítetett, hogy ugy nemcsak az anyagiakban, hanem a szellemiekben is kellő gondozásban részesüljön.

— **A karlsbádi fűrdőből** vettük a következő sorokat: A múlt év november 24-iki árviz szerencsétlenség folytán szükségesé vált mindennemű helyre állítások befejeztetése és a fűrdő idején e hó 1-én hivatalosan is megnyitották. Valamennyi ivó, gyógy és fűrdő-intézet e naptól kezdve rendelkezésre áll a nagy közönségnek. A fűrdőorvosok is már mind megérkeztek, a kik Karlsbadban szoktak tartozkodni. Megkezdődtek a hangversenyek és a városi színházban az előadások is. Az egészségügyi viszonyok Karlsbadban most is épen olyan kedvezők és kitűnők s a fűrdő látogatottságának, mely ebben az évben már is nagyon élénknek mutatkozik nem áll utjában semmi.

Szerkesztői üzenet.

Bethlenben. Az ottani posta rendetlenségek szel-
lőztetésével várjuk be a miniszter által elrendelt vizs-
gálat eredményét

Nyári színház.

Kolozsvárt, szombat május 9-én.

Kolumbusz Kristóf és az új világ.

Történeti színmű.

Kezdeté 8 órakor.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti távirata.)

Kinevezések.

Budapest, május 8.

A kolozsvári királyi törvényszék elnökét dr. br. Szentkeresztly Ferencz kolozsvári kir. táblai bíró nevezetik ki, helyébe pedig kolozsvári kir. táblai bírónak Kővári Mihály ügyvéd kinevezése bizonyos.

Sepsi-Sz.-György, május 8.

Az „első székely szövögyár” nagy gyári épülete múlt éjjel belülről felgyuladt s mire a tűzoltók megjelentek a tetőzet már teljesen lángban állott. A tűz éjjelkor keletkezett, a fonalraktárban, valószínűleg vigyázatlanságból.

Megrovást érdemelnek a tűzoltók, mert a közönség megjelenése után félórával érkeztek meg. A kár nagy. Az összes fonalanyagkészletek leégtek s a szövöszekek nagyrésze is. A gyár szünetelni fog, ami azért főleg nagy veszteség, mert a fűrdőzők nyári bevásárlását hajtották a legnagyobb jövedelmet. Jelentékenyebb veszteség a meggyét s a székely ipart nem érthető volna.

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadatlaptulajdonos:

MAGYARI MIHÁLY.

Főkiadó: BARTHA MIKLÓS.

Főkiadó: BARTHA MIKLÓS.

Főkiadó: BARTHA MIKLÓS.

H I R D E T É S E K.

Sz. 7833—1891.

441. (1—3)

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

építési tervrajzok és költségvetések kidolgozására.

Kolozsvár sz. kir. város törvényhatósága Kolozsvárt a Kül-közép-utczában 13. sz. a. fekvő honvéd laktanyát megnagyobbítani, továbbá a kisajátítandó szomszédos 15, 15^a, 17. és 19. számú telkeken egy honvéd-zászlóalj számára megfelelő új laktanyát, irodákat, 4 altiszti lakást, valamint raktárakat, kocsiszínt és kerületi börtönt szándékozával építtetni: felszólítjuk a mérnököket és építőmestereket, hogy a már kidolgozott s a m. kir. Honvédelmi miniszter úr ó Nagyméltósága részéről elfogadott építési program és építési tervvázlatok alapján a részletes építési tervrajzokat, valamint az azokkal kapcsolatos részletes költségvetéseket dolgozzák ki s alólírott Tanácshoz külön lepecsételt csomagban s a következő felirattal ellátva:

Kolozsvár sz. kir. város tekintetes tanácsához.
Pályaterv és költségvetések a Kolozsvárti honvéd laktanyáról.

N. N. építő mestertől

a 7833—1891. t. számú pályázati felszólításra

legkésőbb **folódó évi Junius hó 15-én délutáni 5 óráig** adják be.

A pályázat feltételei ezek:

I. Az építési részletrajzokat szorosan a már megállapított vázlatok és helyiségbesorolás szerint kell kidolgozni.

II. Részletrajzok készítenők minden egyes épületre vonatkozólag: az épület-alapzatról, földszintről és emeletről, minden épületről külön hossz- és keresztmetszelve, továbbá homlokzatról, végül a födél szerkezetéről tervrajz, az egyes épületek elhelyezésétől és a felhasználandó építési telkekről pontos fekvési rajz (Situationsplan) s utóbbi célból a kiszemelt telkekről pontos méret veendő fel.

III. Az összes tervrajzok pontos méretjelzéssel (Cottirozással) láthatók el, még pedig minden lakrész, ajtó, ablak, padló és fal méreteivel; továbbá minden rajz, szorosan összehangzásban a megállapított vázlatokkal és szükségletű kimutatásokkal, az egyes épületrészek rendeltetésének megfelelő magyarázó jegyzetekkel (Legenda) láthatók el.

IV. Az összes épületek a lehető legegyszerűbben, mindazonáltal szilárd és tartós módon tervezendők, még pedig a pincze-alapok kő, a falak téglanyaggal, a födélburkolat cseréppel, a szoba- és folyósófalak egyszerűen meszelve, az árnyékszék tona-rendszerrel, de tekintettel azoknak vizáryékszék (Wattercloset) rendszerű leendő átalakítására; továbbá az épületekben elszállásolható lélekszám arányában szemét- és hamutartók is tervezendők, a szobák egyszerű vas fűtő-kályhakkal, a konyhák pedig egyszerű fűtő-kemencékkel, a melynek laktanyákban tömeges főzésre szoktak alkalmaztatni; végül a folyósók aszfalt, a szobák deszka-padlóval, az egész telek pedig a szomszédok felől deszka-kerítéssel tervezendők, s egyúttal a telkek szükséges szabályozása (nivellálása) és esetleges feltöltése is számításba veendő.

V. Az építési program szerint a m. kir. 21. honvéd gyalogezred 3. zászlóalja számára építendő emeletes épület 2. emeletének két szárnyán félemeleti (mezzanin) lakórészek is tervezendők, honvéd tartalékosok időnkénti ideiglenes elhelyezésére, megfelelő konyhakkal és árnyékszékkel, pontosan jelezve az egyes szobák térfogatát és a beosztásban lehetőleg kihasználva a rendelkezésre álló területet minél nagyobb számú legénység elhelyezésére.

VI. A tervrajzok és költségvetések kidolgozásánál szorosan szem előtt tartandók a városi építési szabályrendelet, továbbá laktanyák építése tárgyában a m. kir. Honvédelmi miniszter ur által 1879-ben kiadott Utasítások, az utóbbiak mindazonáltal azzal a megszorítással, hogy miután az épületek, mint fióklaktanyák tervezendők és építendőek: a tervezésnél csakis az élet- és tűzbiztonság, valamint egészségügy tekintetében elkerülhetetlenül szükséges követelmények tartandók szem előtt.

VII. Az építési tervrajzokkal kapcsolatban részletes költségvetés is készítenők, egységarak szerint és a helyi piacz jelenlegi munkadíjainak és anyagárainak megfelelően.

VIII. A pályaterv egy példányban állítandók ki, de az, a kinek a műve mint jó, s illetőleg legjobb, elfogadtatik: köteles lesz az elfogadástól számítva két hét alatt még két hiteles másolatot készíteni.

IX. A pályaművek kidolgozásánál alapul veendő építési program és vázlatrajzok a hivatalos órák alatt megtekinthetők és lemásolhatók Salamon Antal városi tanácsosnál (Városház, emelet, 9., 10. sz.)

X. A kik kérdéses építési tervek és költségvetések kidolgozására vállalkozni szándékoznak: felszólítatnak, hogy ebbeli szándékukat legkésőbb **folódó évi Május hó 15-ig** fenn nevezett tanácsos, előadó urnak szóval vagy írásban jelentsék be.

XI. A pályaművek elfogadása felett, három erre fölkérendő szakértő megokolt szakvéleménye alapján a városi Tanács fog határozni, s a beérkezendő művek közül a legjobbnak talált mű 1200 frt pályadíjjal fog honoráltatni, s a város kizárólagos tulajdonává lesz; e pályadíj akként fog kiszolgáltatni, hogy ha az építés végrehajtására később kitűzendő versenytárgyalás eredménye szerint a pályadíjazott tervező egyúttal az építési vállalatot is megkapja: az 1200 frt tervkészítési pályadíjat köteles lesz az építési vállalat munkadíjába beleszámitni; ha pedig nem a pályadíjazott tervező biztatott meg egyúttal az építéssel is: az 1200 frt tervkészítési pályadíj a tervezőnek külön ki fog fizettetni az építési vállalkozóval és pedig az építés tényleges megkezdése napján.

Kolozsvár szab. kir. város Tanácsának 1891. évi május hó 1. napján tartott üléséből.

ALBACH GÉZA,
kir. tanácsos, polgármester.

Eladó egy nagy telek a Torna-Vivoda mellett.

Van rajta egy 7 szobás uri lakás,
istálló, szin és szép gyümölcsös
kert.

Értekezhetni: Benczédi Gergelyné, Tivoli-
utca 9. szám alatt.

843. (1—3)

Hölgyek figyelmébe!

Melyik lány vagy fiatal özvegy hajlandó egy
jó külsejű tanulóknak — ki az idén végez —
két hét alatt **200 frtot** adni, halából azt
feleségül veszi.

Ajánlatok poste restante „Szöke” jegy alatt
a kiadó-hivatalba kéretnek.

Sz. 242—1891.

440. (1—)

Árverési hirdetmény.

A sz.-udvarhelyi kir. bírósági végrehajtó közhírré teszi, hogy a székely-udvarhelyi kir. járásbírósnak 1193—891. polg. számú végzése által gyulafehérvári Grün Náthánnak, képviselve ügyvéd Kovács Mór által sz.-udvarhelyi Szűcs Dániel és neje Druadt Eliz ellen 566 frt 66 kr. tőke és járuléka iránti ügyben, alpereseknél Sz.-Udvarhely közöskben összesen 777 o. é. frtra becsült következő javai és magán követelések u. m: három darab politurozott sifon, két darab politurozott rámaju tükör és még 3—6. folyósók alatti ingók, úgy alpereseknek t. bír. Mog. Ödönnél és Tamászovics Jánosnál lévő 340 frt bérkövetelések Sz.-Udvarhely város közösk házábanál **1891. évi május hó 29-én délelőtt 6 órakor** nyilvános árverezésem el fognak adatni, melynél az egyes javai vételáron azonnal fizetendő, esetleg a becsáron alul is a többet ígérőknek el fognak adatni.

Az árverési feltételek a bírósági végrehajtónál megtekinthetők. Ezáltal felhivatnak mindazok, kik a felfoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverezés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, alulírt végrehajtóhoz nyújtsák be, mert különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár fölségére fognak utasíttatni.

A székely-udvarhelyi bírósági végrehajtótól.

Sz.-Udvarhelyt, 1891. évi május hó 5-én.

BIRÓ SÁNDOR s. k.,
kir. végrehajtó.

Vizgyógyászati jelentés.

A 28 év óta fennálló
„Kolozsvári vizgyógyintézet”
(Dianna-fürdő)

Május hó 2-án megint megnyitott.

Prospectust ingyen és bérmentesen küld:

437. (2—3)

Az IGAZGATÓSÁG,
külcsén-utca 3 sz. (Váradi-ház.)

ÜZLET ÁTHELYEZÉS!

Van szerencsém igen tisztelt megrendelőimnek s a nagyérd. közönségnek szíves tudomására juttatni, miszerint eddig Fötér 18. szám alatt több év óta fennálló

FÉRFISZABÓ ÜZLETEMET

ugyancsak

Fötér 3-ik szám alá helyeztem át.

S hogy ezen most teljesen újból felszerelt üzletemet a legkittünb bel- és kül forrásokból személyesen beszerzett legdivatosabb Honi-, Angol és Francia kelmékkel láttam el.

A szíves pártfogásért esedezve

alázatos szolgálja

Kolozsvárt, ápril hó.

KOTTAI JÁNOS,

400. (8—20)

férfi-szabó.

Egész friss vetemény-, virág- és gazdasági magvak;

továbbá

gazdasági gépek

legjobb minőségben és legolcsóbban kaphatók

TAUFFER FERENCZ UTÓDA

mag- és gépkereskedésében, Kolozsvárt, belközép-utca 6. szám.

Árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

Nyári viola.

Korallbó.

260. (24—x)

Hónapos retek.

Hagyma.

Portulacca.

Császár viola.

Törökbuza fejtő, 1 drb. 2 frt 20 kr.